

POSTANOWIENIE

Dnia 10 marca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszka

w sprawie z wniosku A. K.
przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych w W.
o wysokość emerytury policyjnej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw
Publicznych w dniu 10 marca 2015 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawczyni od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 5 grudnia 2013 r., sygn. akt III AUa [...],

**odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania i
zasądza od skarżącej na rzecz pozwanego kwotę 120 (sto
dwadzieścia) zł tytułem zwrotu kosztów postępowania
kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny w [...] III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
wyrokiem z dnia 5 grudnia 2013 r. oddalił apelację ubezpieczonej A. K. od wyroku
Sądu Okręgowego w W. XIII Wydział Ubezpieczeń Społecznych z dnia 22 sierpnia
2012 r. oddalającego odwołanie ubezpieczonej od decyzji Dyrektora Zakładu
Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w W. z
dnia 23 października 2009 r. ponownie ustalającej wysokość emerytury policyjnej
ubezpieczonej przez obniżenie wskaźnika podstawy wymiaru emerytury za okres

od 15 lutego 1967 r. do 31 lipca 1990 r. z 2,6% do 0,7% za każdy rok służby we wskazanym okresie, określając ją od dnia 1 stycznia 2010 r. w kwocie 828,11 zł, w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. Nr 24, poz. 145, zwanej dalej ustawą zmieniającą z dnia 23 stycznia 2009 r.).

Sąd Apelacyjny podzielił ustalenia oraz ocenę prawną Sądu pierwszej instancji w zakresie zaliczenia okresu pełnienia służby przez ubezpieczoną w Biurze Ewidencji Operacyjnej/Biuro „C”, wchodzącym w skład struktury organizacyjnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych oraz w Biurze Śledczym Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do okresu służby w organach bezpieczeństwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1388, zwanej dalej ustawą o ujawnianiu informacji).

Sąd Apelacyjny potwierdził też, że art. 15b ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. 2004 Nr 8, poz. 67 ze zm., zwanej dalej ustawą o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy), w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą z dnia 23 stycznia 2009 r., zmieniający zasady liczenia emerytury policyjnej dla określonej grupy osób został przez Sąd Okręgowy prawidłowo zinterpretowany i zasadnie zastosowany na gruncie światła wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 24 lutego 2010 r., K 6/09.

W skardze kasacyjnej ubezpieczona zarzuciła naruszenie przepisów prawa materialnego: 1/ art. 15 ust. 1 i art. 15 b ust 2 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy przez nieuwzględnienie zasady emerytalnej przewidzianej w art. 15

ust. 1 tej ustawy, wyrażającej prawo do emerytury w wysokości 40% podstawy po 15 latach służby, 2/ art. 2 Konstytucji RP przez naruszenie zasady ochrony praw słusznie nabytych, 3/ art. 10 ust. 2 Konstytucji RP przez stworzenie przez Sąd Apelacyjny normy prawnej ustalającej podstawę wymiaru emerytury policyjnej skarżącego wbrew woli ustawodawcy wyrażonej w art. 15 ust 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, a w ten sposób Sąd Apelacyjny jako władza sądownicza wszedł w kompetencje władzy ustawodawczej, które przysługują zgodnie z art. 10 ust 2 Konstytucji Sejmowi i Senatowi RP.

W skardze zarzucono też „naruszenie przepisów postępowania, o jakich mowa w art. 398¹ § 1 pkt 2/ k.p.c., które to uchybienie według Strony skarżącej miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 32 ust. 1 pkt 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy”, gdyż zmiana prawa nie jest nową okolicznością ani nowym dowodem, o jakim mowa w tym przepisie i nie może stanowić o ponownym ustaleniu świadczenia emerytalnego na niekorzyść skarżącej, 2/ art. 233 § 1 i § 2 k.p.c. przez pominięcie dokumentów „Sejmu RP w zakresie odrzucenia poprawki nr 3 w głosowaniu nr 29 na posiedzeniu nr 32 w dniu 19.12.2008 r.” do ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, która dotyczyła „zabrania ustawową nowelizacją prawa do emerytury 40% po 15 latach służby funkcjonariusza bezpieczeństwa państwa PRL”.

Za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania przemawia występowanie w „o emerytury policyjnej, ustanowionej w art. 15 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy”, gdyż „Sąd Najwyższy w uchwale (...) z dnia 3.03.2011 r., sygn. akt II UZP 2/11 ustalił, że ‘wysokość emerytury wyliczonej wyłącznie za okres pełnienia takiej służby może być niższa niż 40% podstawy wymiaru tego świadczenia’. W rozumieniu tego zapisu (...) nie jest wiadome czy prawo do emerytury 40% podstawy wymiaru po 15 latach służby należy się tej grupie funkcjonariuszy, czy zostało im zabrane”. Ponadto „jawi się także potrzeba ustalenia czy jednostki organizacyjne MSW do 1990 r., które z natury rzeczy wykonywały zadania w zakresie ogólnej administracji publicznej jak Centralne Biuro Adresowe mogą być zaliczane do organów bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 15b ust 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy”. W ocenie skarżącej istnieje też potrzeba „jednoznacznej wykładni, czy uregulowania art. 15b

ust 2 ustawy z dnia 18.02.1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym oznaczają, iż zawarte w tym przepisie odesłanie, że przepisy art. 14 i 15 przywołanej ustawy stosuje się odpowiednio, uzasadniają posiadanie przez funkcjonariuszy wskazanych w art. 15b ust. 1 prawa do emerytury w wysokości 40% podstawy wymiaru za 15 lat służby, stosownie do art. 15 ust. 1 tej ustawy”, ponieważ wykładnia dokonana uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2011 r., II UZP 2/11, „jest niezrozumiała, wywołuje wiele rozbieżności już w samej treści uchwały i nie ustala czy prawo do emerytury funkcjonariuszy bezpieczeństwa państwa PRL z lat 1944-1990 określonych w art. 2 tzw. ustawy lustracyjnej, zostało im zabrane ustawą nowelizacyjną z 2009 r., czy też im to prawo przysługuje nadal”.

W konsekwencji skarżąca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz poprzedniego go wyroku Sądu Okręgowego i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpatrzenia wraz z rozstrzygnięciem o kosztach procesu za wszystkie instancje według norm przepisanych, a także o rozpoznanie skargi kasacyjnej na rozprawie.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną organ rentowy wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, ewentualnie o jej oddalenie oraz o zasądzenie od skarżącej na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym wg norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub jeżeli skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Wskazane we wniosku przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania tj. zarówno potrzeba wykładni przepisów ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy, jak i potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego zagadnienia prawnego nie występują, ponieważ kwestia ustalenia wysokości emerytury policyjnej z uwzględnieniem wprowadzonej od dnia 16 marca 2009 r. zmiany zasad

obliczania wysokości emerytury dla osób, które pozostawały w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pełniły służbę w organach, o których mowa w art. 2 ustawy o ujawnianiu informacji była już przedmiotem rozważań judykatury. Przede wszystkim Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 24 lutego 2010 r., K 6/09 (OTK-ZU 2012 Seria A 2010 nr 2, poz. 15) potwierdził zgodność art. 15b ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy z art. 2, art. 10, art. 30, art. 32 i art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Równocześnie Trybunał uznał, że przepis ten nie jest niezgodny z art. 42 Konstytucji. W tych kwestiach Trybunał Konstytucyjny dokonał wszechstronnej analizy zgodności zakwestionowanej regulacji z Konwencją o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności i na gruncie orzecznictwa Europejskiej Komisji Praw Człowieka i Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, a Sąd Najwyższy nie jest uprawniony do weryfikacji stanowiska Trybunału Konstytucyjnego, ale jest nim związany (art. 190 ust. 1 Konstytucji RP) także dlatego, że podziela stanowisko i konstytucyjną argumentację prawniczą zawartą w kontestowanym w skardze kasacyjnej orzeczeniu Trybunału Konstytucyjnego. Ponadto Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 3 marca 2011 r., II UZP 2/11 (OSNP 2011 nr 15-16, poz. 210) jednoznacznie wyjaśnił, że za każdy rok pełnienia służby w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990, emerytura wynosi 0,7% podstawy jej wymiaru (art. 15b ust. 1 pkt 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy), co oznacza, że wysokość emerytury wyliczanej wyłącznie za okresy pełnienia takiej służby może być niższa od 40% podstawy wymiaru tego świadczenia. W tym bezpodstawnie i bezzasadnie kontestowanym zakresie istotne było też orzeczenie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka z dnia 14 maja 2013 r. uznające skargi w podobnych sprawach za niedopuszczalne, co spowodowało ich nieprzyjęcie do rozpoznania (sprawa Cichopek i innych przeciwko Polsce - 15189/10 i dalsze).

Problemy z lekturą i zrozumieniem stanowiska zawartego w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 3 marca 2011 r., II UZP 2/11, ani jej kontrowersyjna krytyka nie wymagają kolejnej potrzeby rozstrzygnięcia problemu prawnego, jednoznacznie wyjaśnionego w tym judykacie.

Mają to powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji (art. 398⁹ § 2 k.p.c.), orzekając o kosztach zastępstwa procesowego w zgodzie z art. 98 k.p.c.